Il-Madonna tal-Karmnu u l-poeta Nazzjonali Dun Karm Psaila

Adrian Scicluna

Bħal ma' ħafna jafu, Dun Karm Psaila (Ħaż-Żebbuġ, 18 t'Ottubru 1871 – Valletta, 13 t'Ottubru 1961), magħruf sempliċiment bħala Dun Karm, huwa l-Poeta Nazzjonali Malti u kiteb l-Innu Malti fl-1945.

Qabel l-1912, meta kien għadu student, Dun Karm kiteb biss bit-Taljan. Huwa kompla jikteb bit-Taljan sal-1912 meta wara laqgħa li kellu ma' Mons. Pawl Galea u Ġużè Muscat Azzopardi beda jikteb bil-Malti fil-perjodiku "Il-Ħabib". L-ewwel poeżija tiegħu bil-Malti kienet "Quddiem Xbieha tal-Madonna", waħda mill-isbaħ. Dun Karm innifsu jirrakkonta hekk:

"Għodwa waħda, fl-1912, żewġt iħbieb tiegħi Monsinjur Pawlu Galea u Ġużè Muscat Azzopardi, iltaqgħu miegħi u ħajruni niktbilhom xi poeżija sabiħa għall-ewwel ħarġa ta' rivista ġdida li kienu se jibdew jippubblikaw bil-Malti, jismu Il-Ħabib. U dakinhar filgħaxija mort id-dar u quddiem xbieha tal-Madonna tlabt: "Għażiża ommi għidli inti x'għandi nikteb, jiena nixtieq nibda b'poeżija miktuba għalik." Dak il-ħin stess qomt bil-ħeffa u niżżilt dak li ħassejt fil-poeżija Quddiem Xbieha tal-Madonna."

QUDDIEM XBIHA TAL-MADONNA(1912)
Hekk kont sabiħa meta rajtek darba
F'ħolma, fil-hena taż-żgħurija tiegħi;
Kont rieqed waħdi f'sodda ċkejkna, mwarrba,
U Int mis-sema nżilt u qgħadt ftti miegħi.
Sbiħ il-jum, għejb ix-xemx, flimkien imxierka,
M'għandhomx lewn ħelu bħal wardiet ħaddejk;
Tisboq kull dija tas-smewwiet, o Mbierka,
Il-leħħa rżina minn ta' ħbub għajnejk.
Warda li tbexxaq fiż-żernieq ta' Mejju
Tixbaħ id-daħka ta' xofftejk, ħanina,
Fil-ħin li miegħek tħaddan, tfajjel ħlejju,
Il-kbir Feddej, li bata u miet għalina.
Għajnejh miksura f'nagħsa ħiemda, iserraħ
Ġesù fuq sidrek ir-ras tiegħu żgħira,
Minn qalbu għal qalbek ġid is-sema jferraħ...
Ma' dwarek l-anġli b'qima jħarsu b'għira.
Imbierka l-id illi pinġietek! Dija
Serqet lill-kwiekeb, ġmiel lill-ward tal-ġonna,
U bih libbsitek, o b'kull ħajr mimlija,
Sultana tas-smewwiet, ħelwa Madonna.
Hekk kont sabiħa, jien niftakar sewwa,
Meta fil-ħolma ta' żgħuriti lmaħtek;
T'għajnejk, ta' fommok kienet din il-ħlewwa;
U jien fi mħabbti bl-isem t'omm sejjaħtlek.

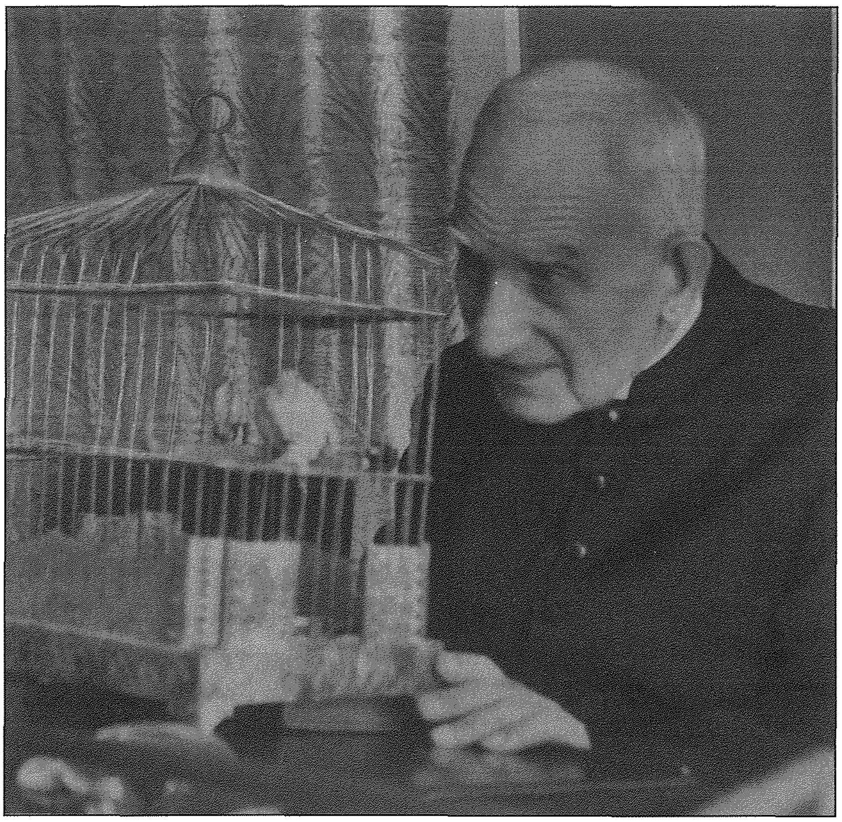

Il-poeta nazzjonali Dun Karm Psaila tant kien iħobb il-Madonna tal-Karmnu li meta mietet ommu offra l-barbazzal tagħha lill-Madonna. Fl-1954 kien kiteb ukoll poezija ddedikata lilha

LILL-MADONNA TAL-KARMNU(1954)

F'egħluq il-mitt sena
li ilek fi ħdanna,
fil-fidi twettaqna,
fil-hemm tieqaf magħna,
Madonna tal-Karmnu,
għajn safja ta' mħabba,
li dejjem ma' dwarek
il-ġilju jitrabba,
Nixtiequ minn qalbna,
li tibqa' thennina;
li Inti għal dejjem
tkun tagħna ir-reġina.